
FSMA_2013_09 dd. 23/04/2013

Bijscholing van de complianceofficers

Toepassingsveld:

De gereguleerde ondernemingen als bedoeld in artikel 1 van het FSMA-reglement van 27 oktober 2011 betreffende de erkenning van complianceofficers, goedgekeurd bij het koninklijk besluit van 12 maart 2012.

Samenvatting/Doelstelling:

Informatie over de nieuwe regels die van toepassing zijn in het kader van de reglementaire bijscholingsverplichting waarvan sprake in artikel 5 van voornoemd reglement.

Structuur:

1. Personen op wie de reglementaire bijscholingsverplichting betrekking heeft
 2. Frequentie van de bijscholing
 3. Inhoud van de bijscholing
 4. Opleidingscentra
 5. Deelnemingsattest
 6. FAQ's
-

Conform artikel 5 van het FSMA-reglement van 27 oktober 2011 betreffende de erkenning van complianceofficers (hierna "FSMA-reglement" genoemd) moeten de gereguleerde ondernemingen erop toezien dat de complianceofficers en de andere personen die de in artikel 87*bis*, § 1, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 bedoelde opdrachten betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (hierna "wet van 2 augustus 2002" genoemd) uitvoeren, ten minste om de drie jaar deelnemen aan een door de FSMA erkend opleidingsprogramma.

1. Personen op wie de reglementaire bijscholingsverplichting betrekking heeft

Om er zeker van te zijn dat de vereiste kennis geregeld wordt geactualiseerd, wordt voorzien in een bijscholingsverplichting, niet alleen voor de door de FSMA erkende complianceofficers, maar ook voor alle personen die bij een gereguleerde onderneming compliancefuncties uitoefenen zonder echter aan de definitie van complianceofficer te voldoen. De bijscholingsverplichting geldt dus voor alle medewerkers van de compliancecel die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de in artikel 87*bis*, § 1, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 bedoelde opdrachten, die meer bepaald betrekking hebben op:

- de regels vervat in de wet van 2 augustus 2002;
- de regels vervat in de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst;

- de bepalingen van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten;
- sommige bepalingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen die met name handelen over de contractuele relatie tussen de onderneming en de verzekeringnemer, de verzekerde of de begunstigde derde;
- de bepalingen van de verschillende toezichtswetten over de organisatorische vereisten voor de gereguleerde ondernemingen waarop de FSMA toezicht houdt vanuit het oogpunt van de naleving van de gedragsregels;
- de regels over het gebruik van financiële instrumenten die door gereguleerde ondernemingen voor rekening van hun cliënten worden gehouden (artikel 77bis van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen);

De gereguleerde ondernemingen stellen de lijst op van de ter zake door hen aangestelde medewerkers en actualiseren die lijst. De lijst wordt ter beschikking gehouden van de FSMA.

Personen met strikt administratieve taken binnen de compliancecel worden dus niet geïdendeerd.

Ook de verantwoordelijken voor de eerste verdedigingslinie bij de operationele diensten die functioneel rapporteren aan de door de FSMA erkende complianceofficer, worden niet geïdendeerd.

2. Frequentie van de bijscholing

De door de FSMA erkende complianceofficers moeten ten minste om de drie jaar een door de FSMA erkend opleidingsprogramma volgen, naar rato van minstens 40 uur in totaal over een periode van drie jaar. De eerste periode van drie jaar start voor hen op 1 januari van het jaar dat volgt op hun inschrijving op de definitieve lijst van de erkende complianceofficers.

De medewerkers van de compliancecel die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de gedragsregels, moeten ten minste om de drie jaar een door de FSMA erkend opleidingsprogramma volgen, naar rato van minstens 20 uur in totaal over een periode van drie jaar. De eerste periode van drie jaar start voor hen op 1 januari van het jaar dat volgt op hun eerste inschrijving op de in punt 1 bedoelde lijst.

De periode van drie jaar wordt uitsluitend opgeschort wanneer de langdurende afwezigheid met een medisch attest wordt gestaafd. Bij een onafgebroken afwezigheid van minder dan zes maanden wordt de periode van drie jaar niet opgeschort. Bij een onafgebroken afwezigheid van meer dan zes maanden vangt een nieuwe periode van drie jaar aan op 1 januari van het jaar dat volgt op hervatting van de activiteiten door de betrokkene.

3. Inhoud van de bijscholing

De bijscholing betreft de beroepskennis van de aan de compliancefunctie eigen regels, waarvan het toezicht op de naleving aan de FSMA is toevertrouwd.

Het gaat daarbij met name om:

- de in artikel 4 van het FSMA-reglement bedoelde regels, die verduidelijken welke domeinen de opleidingsprogramma's en de examens moeten bestrijken om, in het kader van de erkenning van de complianceofficers, door de FSMA te kunnen worden erkend,
- de regels met betrekking tot de verschillende werkdomeinen waarvan sprake in circulaire FSMA_2012_21 dd. 4 december 2012 en FSMA_2013_08 dd. 23 april 2013 over de compliancefunctie, die handelen over de wettelijke en/of reglementaire integriteits- en gedragsregels die van toepassing zijn op de gereguleerde ondernemingen, waarvan het toezicht op de naleving aan de compliancefunctie is toevertrouwd.

De bijscholing moet rechtstreeks verband houden met de activiteiten waarvoor de betrokken personen zijn gemachtigd. In voorkomend geval, kan de bijscholing ook betrekking hebben op materies die onrechtstreeks verband houden met de activiteiten waarvoor de betrokkenen zijn gemachtigd, op voorwaarde weliswaar dat zij handelt over een domein waarvoor die personen verantwoordelijk zijn. Zo kan een opleiding over een sector waarvan de betrokken persoon voor wie de verplichting tot permanente opleiding geldt, geen deel uitmaakt, maar die handelt over de activiteiten waarvoor die persoon gemachtigd is, in aanmerking worden genomen. Aldus kunnen voor een door de FSMA erkend complianceofficer of voor elke persoon die compliancefuncties uitoefent binnen een kredietinstelling die tegelijkertijd ook gevolmachtigd agent is voor een verzekeringsonderneming, bijvoorbeeld ook opleidingen over tak 21 en tak 23 aan bod komen tijdens de bijscholing.

4. Opleidingscentra

De door de FSMA erkende opleidingsprogramma's van de opleidingscentra van de Febelfin Academy, voor de sector van de bank- en beleggingsdiensten, en van Inert, voor de verzekeringssector, in het kader van de erkenning van de complianceofficers door de FSMA, worden in aanmerking genomen voor de bijscholing. Voor de personen die deze opleidingsprogramma's niet hebben gevolgd, bieden zij een passend kader om zich aan de reglementaire bijscholingsverplichting te conformeren, onder voorbehoud van een eventuele latere beoordeling. Voor de personen die deze opleidingsprogramma's wel hebben gevolgd, wordt ook met de voortdurende bijscholingen rekening gehouden in het kader van de permanente opleiding.

De aanvragen tot erkenning van de opleidingsinstellingen vallen onder de bevoegdheid van het directiecomité van de FSMA.

In verband met het aanvraagformulier voor de erkenning van een vormingsprogramma, de geldende voorwaarden en de praktische modaliteiten met betrekking tot dergelijke aanvragen, wordt naar de bijlage bij deze mededeling verwezen.

Het dossier in verband met de erkenningsaanvraag moet minstens één maand voor de eerste opleiding worden ingediend en de volgende stukken bevatten:

- het correcte en ondertekende aanvraagformulier;
- het curriculum vitae van de lesgever(s);
- de opleidingsfiche(s).

Zolang zij niet zijn ingetrokken, gelden de verleende erkenningen voor onbepaalde duur.

Elk opleidingscentrum dat aan de gestelde voorwaarden en de praktische modaliteiten met betrekking tot de erkenningsaanvragen voldoet en door de FSMA wordt erkend, ontvangt een uniek erkenningsnummer, dat bij elke verwijzing naar die opleidingen moet worden vermeld.

De lijst van de opleidingscentra waarvan de programma's door de FSMA zijn erkend in het kader van de permanente opleiding van de complianceofficers, zal op haar website worden gepubliceerd.

5. Deelnameattest

Voor elke bijscholingsactiviteit moet het opleidingscentrum een deelnameattest opstellen. Dat attest wordt enkel afgeleverd aan personen die de opleiding ook daadwerkelijk bijwonen, maar niet aan personen die zijn ingeschreven, maar zich door een medewerker laten vervangen. Personen die te laat toekomen of vroeger vertrekken, ontvangen het deelnameattest alleen als zij niet langer dan 25 % van de totale opleidingsduur afwezig zijn geweest.

De door de FSMA erkende complianceofficers en elke persoon die, bij een gereguleerde onderneming, verantwoordelijk is voor het toezicht op de gedragsregels, moeten hun deelnameattesten gedurende zes jaar bijhouden.

6. FAQ's

Als bijlage bij deze mededeling gaat een reeks FAQ's die de FSMA en Febelfin Academy hebben opgesteld.

De FSMA verwacht dat de personen op wie deze mededeling van toepassing is, aan de hand van de door de opleidingscentra afgeleverde attesten, kunnen bewijzen dat zij, in het kader van de bijscholingsverplichting, opleidingen hebben gevolgd in het kader van een door de FSMA erkend opleidingsprogramma, of dat zij, ten minste om de drie jaar, dergelijke opleidingen hebben gegeven, naar rato van minstens 40 uur in totaal over een periode van drie jaar voor de door de FSMA erkende complianceofficers en naar rato van minstens 20 uur in totaal over een periode van drie jaar voor de medewerkers van de compliancecel die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de gedragsregels.

Bijlagen: [FSMA_2013_09-1 / Aanvraag tot erkenning van een opleidingsprogramma in het kader van de bijscholing voor complianceofficers](#)

[FSMA_2013_09-2 / Gestandaardiseerde fiche voor opleiding in het kader van bijscholing - compliancefunctie](#)

[FSMA_2013_09-3 / Gestandaardiseerd attest van deelname aan een opleiding in het kader van bijscholing - compliancefunctie](#)